

6. Grozījumi tiesību aktos

Likumprojekts “Grozījumi Enerģētikas likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Enerģētikas likumā” paredz noteikt pakāpenisku pāreju uz jauno valsts naftas drošības rezervju pārvaldības modeli, kas paredz, ka līdz 2029. gadam tiktu iegādātas drošības rezerves valsts īpašumā un pārvaldnieka uzdevumus pildītu SIA “Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor”. Šīs sistēmas finansējums tiks uzkrāts uzkrāšanas fondā, kurā tika ieskaitītas pakalpojuma maksas, ko maksās komersanti, kas līdz šim maksāja valsts nodevu.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījums Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā”

Likumprojekts “Grozījums Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā” paredz noregulēt kārtību, kādā valsts naftas produktu drošības rezervju fiziskie krājumi tiktu atsavināti, lai nodrošinātu, ka krājumi tiktu rotēti atbilstoši valstī noteiktajiem standartiem.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā” paredz:

- kredītiestādēm un patērētāju kredītēšanas pakalpojumu sniedzējiem pienākumu veikt ikgadēju uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) piemaksu 20% apmērā, ko aprēķina, izmantojot pirmstaksācijas gada finanšu datus, vienlaikus nosakot arī, ka ikgadēji samaksātā nodokļa piemaksa turpmāk, neierobežotā laika periodā tiks ņemta vērā, aprēķinot maksājamo nodokli par peļņas sadali dividendēs;

- precizētu regulējumu attiecībā uz ilgstoši lietotiem reprezentatīvajiem automobiļiem, nosakot, ka ar UIN apliekamu objektu neveido degvielas un ekspluatācijas izdevumi, kas rodas, izmantojot reprezentatīvos automobiļus, kuri ir reģistrēti uzņēmuma nepārtrauktā valdījumā vai turējumā vairāk nekā 60 mēnešus.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli””

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli”” paredz:

- paaugstināt par 20% azartspēļu nodokļa likmi azartspēļu automātiem (par katra azartspēļu automāta katru spēles vietu) par kalendāro gadu no 5 172 *euro* uz 6 204 *euro*;

- paaugstināt par 20% azartspēļu nodokļa likmi ruletei un kāršu un kauliņu spēlei (par katru galdu) par kalendāro gadu no 28 080 *euro* uz 33 696 *euro*;

- paaugstināt par 20% azartspēļu nodokļa likmi likuma “Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli” 3. panta piektajā daļā minētajam objektam no 10% apmēra uz 12% apmēru no šīs spēles organizēšanas ieņēmumiem.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā” paredz:

- noteikt vienu mikrouzņēmumu nodokļa (turpmāk – MUN) likmi 25% apmērā (līdzšinējo 25% un 40% vietā), lai vienkāršotu MUN piemērošanu un administrēšanu, kas veicinātu arī vienkāršotā nodokļa samaksas risinājuma – saimnieciskās darbības ieņēmumu konta izmantošanu;

- saskaņot Mikrouzņēmumu nodokļa likuma regulējumu ar likumā “Par nodokļiem un nodevām” noteikto regulējumu par datu atbilstības pārbaudē konstatēto MUN pārkāpumu – līdzšinējais regulējums par datu atbilstības pārbaudi tiek aizstāts ar regulējumu par nodokļu kontroles pasākumiem.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli””

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”” paredz:

- vairākus pasākumus, lai veicinātu ilgtspējīgu cilvēkkapitāla attīstību Latvijā un darba devēja iespējas motivēt darbiniekus:

- no algas nodokļa turpmāk tiks atbrīvota darba devēja apmaksātā mācību maksa darbiniekam par augstākās izglītības iegūšanu, ja studijas saistītas ar prasmju iegūšanu, kas ir nepieciešama darba devējam;
- palielināta darba devēja apmaksāto veselības apdrošināšanas prēmiju summa, kas netiek aplikta ar algas nodokli, līdz 750 *euro* gadā;
- palielināta kompensāciju summa par darbinieka izdevumiem saistībā ar attālināto darbu līdz 40 *euro* mēnesī, nosakot to likumā kā pastāvīgu normu;

- pasākumus mazo uzņēmumu darbības atbalstam, kas turpmāk ļaus mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem, ja tie gūst ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamus ienākumus, piemērot diferencēto neapliekamo minimumu un atvieglojumu par apgādībā esošām personām;

- palielināt sociāla rakstura atbrīvojumu apmēru, kuru piemēro sabiedriskā labuma organizāciju, reliģisko organizāciju un arodbiedrību veiktajiem maksājumiem iedzīvotājiem, no 1 000 *euro* gadā līdz 3 000 *euro* gadā;

- pagarināt līdz 2024. gada 31. decembrim īpašo iedzīvotāju ienākuma nodokļa režīmu autoratlīdzības ienākuma saņēmējiem, kura ietvaros autoratlīdzības saņēmējiem ir tiesības neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējiem, un, ņemot vērā paredzētos grozījumus Mikrouzņēmumu nodokļa likumā, noteikt tikai vienu nodokļa likmi – 25% apmērā.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli””

Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli”” paredz nodrošināt finansējuma pieaugumu valsts funkciju nodrošināšanai un ekonomikas attīstībai, trīs gadu periodā no 2024. gada līdz 2026. gadam pakāpeniski paaugstinot akcīzes nodokļa likmes alkoholiskajiem dzērieniem, tabakas izstrādājumiem, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām, tabakas aizstājējproduktiem, kā arī atsevišķiem naftas produktiem, kurus izmanto speciālajās ekonomiskajās zonās un brīvostās.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. martā.

Likumprojekts “Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Pievienotās vērtības nodokļa likumā” paredz PVN jomas tiesiskā regulējuma pilnveidošanu, kā arī administratīvā sloga samazināšanu mazajiem uzņēmumiem un uzņēmējdarbības vides sakārtošanu.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījums likumā “Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās””

Likumprojekts “Grozījums likumā “Par nodokļu piemērošanu brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās”” paredz veicināt atjaunojamo energoresursu, t. sk. elektroenerģijas izmantošanu iekārtās brīvostu un speciālo ekonomisko zonu teritorijās, kā arī nodrošināt finansējuma pieaugumu valsts funkciju nodrošināšanai un ekonomikas attīstībai periodā no 2024. gada līdz 2026. gadam saistībā ar akcīzes nodokļa likmju pakāpenisku paaugstināšanu atsevišķiem naftas produktiem, kurus izmanto speciālajās ekonomiskajās zonās un brīvostās. Papildus tiktu novērsti arī konkurences kropļojumi starp brīvostās strādājošiem uzņēmumiem.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. martā.

Likumprojekts “Grozījumi Sporta likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Sporta likumā” paredz izslēgt Sporta likuma 13. panta pirmās daļas otro teikumu, tādējādi nodrošinot, ka no 2024. gada 1. janvāra Sporta likumā nav norādes uz neesošu budžeta programmas 09.00.00 “Sports” apakšprogrammu “Augstas klases sasniegumu sports”. Precizēt 13. panta ceturtās daļas redakciju.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi Augstskolu likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Augstskolu likumā” paredz:

- ieviest institucionālo augstākās izglītības finansējumu sākumā pilotprojekta veidā vienā zinātņu universitātē – Rīgas Tehniskajā universitātē un turpmāk visās valsts augstākās izglītības iestādēs, lai pilnveidotu esošo valsts augstākās izglītības iestāžu finansēšanas modeli,

stiprinātu atbilstību tautsaimniecības pieprasījumam un modernizētu augstākās izglītības finansēšanas principus;

- pilnveidot regulējumu attiecībā uz valsts augstskolu padomēm.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Bērnu tiesību aizsardzības likumā” paredz:

- valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas nosaukuma un kompetences maiņu;
- mainot inspekcijas akcentus no kontrolējošas iestādes uz bērniem, pusaudžiem, jauniešiem, ģimenēm un speciālistiem atbalstu sniedzošu, izglītojošu, konsultējošu, koordinējošu starpinstitūciju un profesionāļu sadarbības centru, primāri iestādes darbība tiks vērsta uz atbalsta nodrošināšanu.

Vienlaikus inspekcijas pārveides rezultātā iestādei tiks saglabāta bērnu tiesību un interešu ievērošanas uzraudzības funkcija, tostarp bāriņtiesu darbības uzraudzība, kā arī esošā kompetence administratīvā pārkāpuma procesā.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījums likumā “Par valsts pensijām””

Likumprojekts “Grozījums likumā “Par valsts pensijām”” paredz pakāpenisku (ik pa trīs pensiju piešķiršanas gadiem) piemaksu piešķiršanas atjaunošanu laikā no 2024. līdz 2029. gadam pie tām vecuma un invaliditātes pensijām, kas piešķirtas laikā no 2012. līdz 2028. gadam un, sākot ar 2029. gadu, visiem vecuma un invaliditātes pensijas saņēmējiem par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995. gada 31. decembrim, piešķirt piemaksu pie vecuma un invaliditātes pensijas.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā” paredz veicināt dabas resursu ekonomiski efektīvu izmantošanu un ierobežot vides piesārņošanu.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi Valsts aizsardzības finansēšanas likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Valsts aizsardzības finansēšanas likumā” paredz Valsts aizsardzības finansēšanas likuma 2. panta pirmajā daļā aizstāt ievaddaļā skaitļus un vārdus “2025. gadā ne mazāku kā 2,5 procentus no prognozētā iekšzemes kopprodukta apjoma, sagatavo vidēja termiņa budžeta ietvara likuma projektus un gadskārtējā valsts budžeta likuma projektus” ar skaitļiem un vārdiem “2027. gadā ne mazāku kā 3 procentus no attiecīgajam gadam prognozētā iekšzemes kopprodukta apjoma, sagatavo likumprojektus par valsts budžetu kārtējam gadam un vidēja termiņa budžeta ietvaru”, 2. panta pirmajā daļā izslēgt 9. punktā

vārdus “un turpmākajos gados” un 2. panta pirmo daļu papildināt daļu ar 10. un 11. punktu šādā redakcijā: “10) 2026. gadā – ne mazāku kā 2,75 procentus no attiecīgajam gadam prognozētā iekšzemes kopprodukta apjoma; 11) 2027. gadā un turpmākajos gados – ne mazāku kā 3 procentus no attiecīgajam gadam prognozētā iekšzemes kopprodukta apjoma.”

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību”

Likumprojekts “Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību” paredz, ka valsts budžeta iestādes un budžeta nefinansētas iestādes grāmatvedības uzskaiti kārtos Valsts kasē valsts pārvaldes vienotā pakalpojumu centra ietvarā un piešķirt deleģējumu Valsts kasei sniegt centra pakalpojumus un noteikt pilnvarojumu MK izdot noteikumus. Atbilstoši faktiskai situācijai un praktiskai rīcībai, kā arī tiesiskās skaidrības nodrošināšanai, tehniski tiek precizēta Likuma par budžetu un finanšu vadību 27. panta pirmā daļa un subjektu loks, kas sagatavo un iesniedz kapitālsabiedrību finanšu pārskatus.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījums likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu””

Likumprojekts “Grozījums likumā “Par valsts sociālo apdrošināšanu”” ir saistīts ar likumprojektu “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli””, un tas paredz līdz 2024. gada 31. decembrim pagarināt likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” pārejas noteikumus paredzēto laika periodu, kura ietvaros autoratlīdzības saņēmējiem ir iespēja neregistrēties kā saimnieciskās darbības veicējiem, bet nodokļus (gan iedzīvotāju ienākuma nodokli, gan valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas) par viņiem nomaksā ienākuma izmaksātājs, piemērojot 25% likmi.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā”

Likumprojekts “Grozījums Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā” paredz papildināt likuma 13. pantu ar vienpadsmito daļu, nosakot, ka valsts piedalās ar līdzfinansējumu aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanā bērniem ar invaliditāti, kuriem ir izsniegts Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību. Līdzfinansējums par bērnu tiek turpināts arī pēc pilngadības sasniegšanas, bet ne ilgāk kā līdz bērna 24 gadu vecuma sasniegšanai.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Likumprojekts “Grozījumi Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā”

Likumprojekts “Grozījumi Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā” atbilstoši konceptuālajā ziņojumā “Par Eiropas Savienības tiesību aktos atļautajiem izņēmumiem sankciju piemērošanā un Latvijas kompetentajām iestādēm šo izņēmumu piemērošanā” piedāvātajam 3. risinājums, kas MK pieņemts 2023. gada 15. augustā, izveidot sistēmu, kādā Latvijā piemēro ES regulās un lēmumos par sankciju noteikšanu paredzētos izņēmumus un noteikt kompetento iestādi, kas lemtu par minēto izņēmumu piemērošanu.

Likumprojekts stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

Finanšu ministrs

A. Ašeradens